

Bibliothèque Ukrainienne Symon Petlura à Paris
Українська Бібліотека імені С. Петлюри в Парижі

ДЛЯ ЛИСТІВ:

24, RUE DE LA GLACIERE,
PARIS XIII.
FRANCE.

ДОПОМОЖІТЬ БІБЛІОТЕЦІ

КНИЖКОЮ, ПОЖЕРТВОЮ І
ПРИХІДЛИТЬ ДО ТОГО ІНШИХ

Métro: Gobelins або Glacière.

ДЛЯ ГРОШЕЙ:

Paris C/C 836906
Bibliothèque Ukrainienne
Symon Petlura
24, rue de la Glacière,
Paris (13)

Інформаційний Бюлетень ч. 3

Грудень 1959

Рада Української Бібліотеки ім. С. Петлюри в
Паріжі вітає всі українські установи, організації

та товариства і все громадянство з Новим 1960 Роком та наступними Різдвяними Святами.

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПАНІ ОЛЬГИ ПЕТЛЮРОВОЇ

В понеділок 23 Листопада 1959 року біля 1-ої год. дня в Паріжі померла, після довгої і тяжкої хвороби, Пані Ольга Петлюрова, дружина Покійного Головного Отамана Симона Петлюри.

Покійна народилася 23 грудня 1885 року в Прилуках на Полтавщині. Ставши дружиною Симона Петлюри, вона розділила з ним все, що траплялося на їхньому життєвому шляху: і тяжкі умови життя, і політичні успіхи й неприємні несподіванки, і переслідування царської поліції, і радощі та піднесення Лютневої революції 1917 року, і повні тяжкої відповіданості роки Директорії, і врешті вихід на чужину і життя на еміграції.

Пані Ольга Петлюрова була ідеальним втіленням образу дружини національного і політичного діяча. Вона розуміла досконало і одчувала інтуїтивно всі працнення і світогляд свого чоловіка. Вона поділяла і його ідеологію, і його спосіб думання, і його відношення до людей. Так само, як і Покійний Головний Отаман, Ольга Петлюрова мала той невимовний шарм, що притягав людей, ту привітливу усмішку і добрий настрій, які розбивали лід офіційності і витворювали атмосферу теплоти. Вона мала видніятково чутле серце. Її доброта не знала меж, і залишить у всіх, хто знав її при житті, незабутній спогад. До чужого горя Пані Ольга Петлюрова відгукувалася широ і просто. Справді, вона не мала особистого життя. Всю себе вона віддавала Чоловікові, дочці і своїй Батьківщині.

Недуга її завітала до неї давно. Вже кільки років тому почала вона втрачати слух. А особливо, після смерті єдиної дочки Лариси, Ольга Опанасівна ще більше посивіла й згорбилася. Але ніколи не втрачала стійкості духа і благородної чутливості до українського світу. Хоч доля не шкодувала гострих ударів: трагічна смерть Пана Головного Отамана, несумісна і зловожча кампанія біля його імені, а потім передчасна смерть дочки Лариси. Все це особисте перенесла Покійна із справжньою гідною подиву стійкістю.

Аж врешті невблаганна смерть забрала і її з цього світу 23 Листопаду 1959 року, на 74-ому році її життя. Під час останніх годин був при ній Голова Ради Бібліотеки ім. Симона Петлюри, давній її знайомий і близький співробітник по війську УНР її Покійного чоловіка Симона Петлюри — генерал-поручник Олександр Удовиченко. Ольга Опанасівна вже втратила свідомість. Але за кільки хвилин до останнього віддиху, свідомість ніби повернулася до знеможеного тіла, і пан генерал, тримаючи в своїх руках руку Ольги Опанасівни, відчув як вона, глянувши на нього, ледве потиснула його руку. Так ніби цим прощалася зо всім земним світом.

Рада Бібліотеки схиляє низько чоло перед світлою і незабутньою пам'ятю цієї Жінки, Дружини, Матері, Жінки-Страдниці української землі. Вічна їй Пам'ять на Вічний Спогад!

МАЗЕПИНСЬКІ РОКОВИНИ

Цього року всі українці у вільному світі святують 250-ті роковини з дня смерти Великого Гетьмана Івана Мазепи. Вийшли спеціальні видання, присвячені пам'яті Мазепи, одбувається вічачі збори, пише про ці роковини вся українська преса, говорить про це українське радіо. Видано спеціальні ювілейні значки і медалі. Одне слово, вся українська спільнота, розсіяна світами, живе однією думкою: віддати шану видатному синові українського народу.

Навіть партійці на Україні, куди дійшов відгомін цих мазепинських роковин, мусіли теж зарегулювати на цю подію. І зареагували, але по своему. Такі історики, як Дядиченко і Касименко (останній є Директором Інституту Історії Академії Наук УССР) помістили спільну статтю в «Комуністі України» ч. 9 за Вересень 1959 р., в якій, лаючи гетьмана Мазепу, вихвалюють роковини Полтавського бою, як перемогу «дружби російського і українського народів». До того ще вихвалиють царя Петра І-го, як «доброчинця» України, себто того царя, який, як говорив Тарас Шевченко, «роспинав Україну». Зрозуміло, що іншого підходу од подібних істориків нема що й чекати. Адже значно легше переживувати старі російські великороджавні формулі про Івана Мазепу і його ідеї, ніж шукати історичної української правди.

Нас же гетьман Мазепа цікавить не тільки, як патріот і політичний діяч. Адже він був одночасно і видатним національно - культурним діячем. І у тій галузі він залишив по собі незабутні пам'ятки. Це ж він будував на свій кошт церкви і собори на Україні. Ще й досі Київ пишається тими архітектурними пам'ятниками. Це ж він вислав цінні дади до Єрусалиму до Гробу Господнього: срібне панікадило чудесної старовинної роботи і розкішну плащаницю, майстерно вишиту сріблом і золотом у знаменитому Фроловському монастирі в Києві. Це ж його коштами відновлено монастир Святого

Сави біля Назарету у Святій Землі. А, порівнюючи недавно, стало відомим ще один знаменний факт, завдяки розшукум нашого незабутнього першого голови Ради Бібліотеки — Вячеслава Константина Прокоповича: на прикінці XVI-го століття коштами гетьмана Мазепи видано було Євангелію арабською мовою для християн-арабів. На першій сторінці — на фронтисписі — зазначено було не тільки титул добродія, але і його значення і ролі у православному світі. Зрозумілим темер є, чому московський патріярх, йдучи «в ногу» з політикою Петра І-го, кинув на нашого гетьмана свою анатему.

Стож власне відношення ворогів (минулих і теперішніх) до пам'яті гетьмана Івана Мазепи показує насільки небезпечною для російського великороджав'я була тоді постать Івана Мазепи і насільки чебезпечною вона є і сьогодні для советсько - російського імперіалізму. Чим більше намагаються наші вороти нищити цю постать, тим більшою виростає вона — ця постать — під сучасну пору, як символ, як ідея, як прапор боротьби українського народу за своє визволення, за свою самостійність, за своє буття.

Бажаючи прислужитися своїми скромними засобами до вшанування пам'яті гетьмана Мазепи, Рада Бібліотеки на своєму засіданні 29 Жовтня 1959 року постановила в приміщенні Бібліотеки влаштувати у Грудні місяці 1959 року виставку присвячену його пам'яті. Буде виставлено книжки, брошури, картини і гравюри, фотографії сучасних пам'яток про сяянкування Мазепинських роковин. Детальніше про цю виставку Рада Бібліотеки подала у пресі.

Вшановуючи минуле, думаймо і не забуваймо про майбутнє. Адже правильно говорить французький соціолог і мислитель Гюстав Лебон: «майбутнє кожного народу складається із суми його зусиль у минулому і в сучасному».

ДЕЩО ПРО СТРУКТУРУ РАДИ БІБЛІОТЕКИ

Серед нашого громадянства виникали запити, на якій базі збудована Бібліотека і її керівний орган — Рада. Де-хто запитував навіть — чому Рада Бібліотеки не робить загальних зборів, чому вона не подається до демісії, чому не обирають її на цих зборах і т. д.

Отож мусимо подати до відома нашого громадянства, що адміністративна структура Бібліотеки є одмінною від структури якої-будь громадської організації. Зараз Рада Бібліотеки тримається тих самих зasad, які були встановлені на самому початку її заснування, себто у 1927 році. Власне тоді покійний Вячеслав Прокопович, пригадуючи кільки разів висловлене Паном Головним Отаманом Симоном Петлюрою побажання, щоб у Парижі засновано було культурний центр, запросив кількох осіб, близьких створобітників Покійного Отамана С. Петлюри, і запропонував закласти в Парижі Бібліотеку ім. Симона Петлюри. Ця Бібліотека мала бути не тільки культурним центром для українців і чужинців, але мала стати вона і пам'ятником для вшанування пам'яті Симона Петлюри. Ці кіль-

косякі, серед яких були п.п. Іван Рудичів, ген. О. Удовиченко, проф. О. Шульгин, Іл. Косенко та інші, особи широко знані українському громадянству, виробили статут Бібліотеки, легалізували його перед франц. владами, і Бібліотека, як установа, почала функціонувати. Згідно із статутом справами Бібліотеки керує її Рада. Для поточної роботи вона обирає Голову, Заступників Голови, секретаря, скарбника і бібліотекаря, який так само є членом Ради. Кількість членів Ради не є обмеженою. Члени Ради можуть мешкати і поза межами Франції. Нові члени Ради обираються доживотне звичайною більшістю голосів на зборах Ради. Поповненіться Рада новими членами по таких принципах:

1. кандидат в члени Ради мусить бути широко знаним із своєї діяльності, як своюю планобою до пам'яті Патрона Бібліотеки — Симона Петлюри, так і своєю дотеперішньою чинністю на користь Бібліотеки (чи то жертвенністю, чи то своїми зусиллями щодо підтримки і розросту Бібліотеки ім. С. Петлюри);

2. кандидат в члени Ради своєю дотеперешньою діяльністю мусить виявляти не тільки свій культ до особи С. Петлюри, але й ісповідувати ті ідеї та прагнення, во ім'я яких С. Петлюра віддав своє життя. Гадаємо, що ці ідеї й прагнення досить відомі нашому громадянству, тому і не спиняючи мемося над ними.

Для підтвердження зазначених принципів у 1957 році Рада Бібліотеки запросила на пост Почесного Голови Ради Бібліотеки поважнічческого Президента УНР (тепер ним є п. Президент д-р Степан Витвицький, що перебуває в США).

Одночасно може постати питання: чи ж має Рада Бібліотеки так би мовити політичне зафарблення? На це питання відповідь проста: якщо члени Ради можуть себе називати «петлюрівцями», то у своїй діяльності, будучи членами Ради, вони стоять понад групові сучасні интереси українських політичних середовищ. Бож Бібліотека ім. Симона Петлюри належить всій українській спільноті, яка її підтримує.

Звітність про діяльність свою Рада Бібліотеки широко подає регулярно до відома громадянства.

Вона чуйно прислухається до всіх порад і до критичних зауваг, звідки вони б не походили. Але вона не може обернутися у звичайну організацію, подібну до тих, які творяться і занепадають на чужині, а часом і зникають зовсім. Мета її — не тільки існувати і розвиватися, але донести до визволеної у майбутньому Україні усі ті скарби духовні і матеріальні, які зв'язані з іменем Симона Петлюри, з його ідеями, зв'язані з життям, діяльністю і визвольною боротьбою частини українського народу, що перебуває сьогодні поза межами своєї батьківщини. Бож Бібліотека — це не тільки книжковий і журнальний фонд, це не тільки Музей ім. С. Петлюри, це не тільки український культурний центр в Парижі, який має також завдання пропагувати серед чужинецького світу значення і ролю України та її боротьбу за своє визволення і буття, а це також і нерукотворний пам'ятник Симонові Петлюрі і його ідеям, це є пам'ятник наявної присутності України на чужині.

Тому то Рада Бібліотеки ім. Симона Петлюри дотримується тої самої структури, яка була покладена в її основу в момент її засновання.

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНІ ПОЖЕРТВИ НА БІБЛІОТЕКУ

Коли Рада Бібліотеки звертається із закликом до українського громадянства у світі — жертвується на Бібліотеку — то у жертвовавців може постати нормальнє запитання: куди ж йдуть ті фонди? Рада Бібліотеки що півроку подає звіт про свої фінансові операції. Але помінаючи ті звіти, часом сухі по формі, бо цифри йдуть за цифрами, і мовляв за тими цифрами як за деревами, світу не видно: впорядкування Бібліотеки, всякі ремонти, поліці, устаткування, отрівання, освітлення — то ніби все прозаїчні речі.

Але є речі, які виходять поза прозу.

Ось, наприклад, недавно Бібліотека отримала надзвичайно цінний дар з Відня від п. Андрія Жука. Це, хоч і неповні, комплекти «Вістника Союзу Визволення України» за 1915, 1916, 1917 і 1918 роки. Це видання журнального характеру великого розміру. Якщо їх не віддати в отримання, то час знищить ці рідкі періодичні видання. А на отримання, хоч би й скромну і не люксусову, потрібні кошти.

Другий приклад. Париж — це місто несподіва-

нок, і то не вичерпних і постійних. Днями трапилася нагода набути для Бібліотеки рідкі видання Шевченкового «Кобзаря» 1894 року. За те видання треба було дати кільки тисяч франків, і Рада асигнувала кошти на придбання цього видання, до речі, в прекрасному стані, в добрій отримані. Трапилася нагода набути також том вибраних Шевченкових поезій російською мовою. Видання теж рідке. Рада Бібліотеки теж не завагалася придбати і це видання. Була також нагода і більшого маштабу, але Рада Бібліотеки не могла скористати з тієї нагоди. Це була Євангелія XVII-го століття, друкована в Києві з благословення митрополита Петра Могили. Чудесно скіоронений екземпляр. Але за ту Євангеліє хотіли більше півтораста тисяч франків. І Рада Бібліотеки, за браком відповідних фондів, не могла ту рідкість купити. А шкода.

От на що потрібні Бібліотеці фонди. А ті фонди складаються з пожертв, малих і великих. Хочемо, щоб українське громадянство взяло це під увагу.

ПРИЙМОВ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО РАДИ БІБЛІОТЕКИ

На засіданні Ради Бібліотеки з 20-го Жовтня 1959 року прийнято до складу Ради Бібліотеки п. Вячеслава Лазаркевича, який протягом років спричинився до збереження частини Бібліотеки, особливо під час окупації Парижа німцями під час війни, та чимало допоміг у теперешньому її відновленню. А на засіданні Ради 17 Грудня 1959 року обрано почесним членом Його Високопреосвященство Високопреосвященнішого Владику Мстислава Скрипника, що перебуває в США, і дійсним членом п. інж. А. Жуковського, що перебуває в Парижі.

ПРЕДСТАВНИЦТВА БІБЛІОТЕКИ

На засіданні Ради з 29 Жовтня 1959 року відновлено уповноваження п. Івана Варнака-Вонархі на північні райони Франції, де він зараз перебуває. Тоді ж уповноваженим Б-ки на Австрію визначено п. Володимира Тарко. Його адреса:

Herr Volodymyr TARKO. Kochstr. 7/3 WIEN VIII.
Österreich.

Одночасно йде листування в справі представництва Б-ки в Англії, Швеції, Голландії та Канаді.

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. МИХАЙЛА ВЕТУХОВА

З метою вшанування пам'яти проф. Михайла Ветухова, Заступника Голови Ради Бібліотеки ім. Симона Петлюри, Рада Бібліотеки на одному з останніх засідань постановила звернутися до українських наукових і культурних організацій в Парижі з пропозицією організувати спеціальний вечір, присвячений особі і діяльності цього визначного культурно - національного українського діяча.

ВІДВІДНИ БІБЛІОТЕКИ

— 18. 7. 1959 — Пані Гансен-Марголіна, дочка покійного сенатора Арнольда Марголіна з США.

— 25. 7. 1959 — п. Микола Дорожкінський з Гренобля (Франція).

— 29. 11. 1959 — Його Високопреосвященство Архиєпископ Мстислав Скрипник з США, отглянувшись Бібліотеку, записав у золотій книзі: «Безмежно зворушений Божою ласкою, яка дала мені зможу ще раз у своєму житті, відвідати дорогу кожному українському серцеві уstanову — Бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі. Знаю, яку велику рану Бібліотеці завдала гітлеровська Німеччина. Радію, що ця рана починає гойтися. Одночасно широ бажаю повного видужання й дальншого розвитку. Відданий у Христі Мстислав».

Того ж дня — протоієрей С. Молчанівський з Лондону і полк. Павло Базилевський, Голова Представництва Виконного Органу УНРади та Голова Краєвої Ради Союзу Укр. Ветеранів у Великій Британії.

— п. Р. Яворський, від СУС та Соборної Громади св. Софії в Монреалі-Квебеку з Канади.

— п. Артамон Гришин, Уповноважений Т-ва б. Вояків Армії УНР в Домбаль-Нансі (Франція).

СПРАВА Д-РА БОГДАНА ФЕДЕНКА

З великим жалем Рада Бібліотеки нижче подає до відома українського громадянства свою резолюцію з 23 Липня 1959, поновлено затвердженну і остаточно зредаговану на засіданні з 29 Жовтня 1959 року.

Витяг

з протоколу засідання Ради Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі 23. 7. 59 р. зачитаного і затвердженого на засіданні тої ж Ради 29. 10. 1959 р. п. 4. Справа д-ра Б. Феденка.

Після докладу Секретаря в цій справі, а саме повторного зачитання протоколів минулых засідань і додаткових інформацій та після всеобщого обговорення цієї справи прийнято одноголосно резолюцію наступного змісту:

«На засіданні Ради Бібліотеки 26-го Лютого 1959 р. п. д-р Богдан Феденко заявив, що згідно з заповітом пок. Гр. Довженка він забрав з Абондану після смерти останнього всі речі, архіви та книжки до Парижа і має після переглянення повернути Бібліотеці те, що Б-ці належить. На тому ж засіданні всі присутні за винятком п. Б. Феденка прийняли резолюцію такого змісту:

— Речі Пок. Гр. Довженка, забрані п. Б. Феденком з Абондану і перевезені до Парижа, переглянуті в присутності п. Феденка і п. Йосипишина, Бібліотекаря Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі. Те, що є справді приватним майном п. Довженка, належить передати п. Феденкові, а те, що виявиться власністю Бібліотеки — повернути до Бібліотеки. —

Після того засідання п. Феденкові було написано 28 Лютого с. р. листа з проханням визначити день і годину для цього перегляду. Відповіді на той лист п. Феденко не дав.

Тимчасом Раді Бібліотеки стали відомі конкретні факти, і саме, що в річах Пок. Гр. Довженка в Абондані були речі, які є власністю Бібліотеки, а це:

1. Приватний архів Пок. В. К. Прокоповича, б. Прем'єр-Міністра УНР, забраний п. Довженком у Пані Прокопович в Бесанкурі (Сен і Уаз) для перевезення в Бібліотеку. Список річей і архівів заіманих п. Довженком у Пані Е. Прокопович перевозується у Пані Е. Прокопович.

2. Кількі особистих листів Пана Головного Отамана Симона Петлюри писані до князя Сергія Трубецького і передані останнім до Бібліотеки через п. Довженка.

3. Всі видання Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Сарселью (Сен і Уаз), в тому числі видані вже томи «Енциклопедії Українознавства», на що Пок. Гр. Довженко видав дирекції НТШ власноручну росписку.

Перечекавши кількі місяців і перед фактом повної мовчанки з боку п. Б. Феденка — Рада Бібліотеки на своєму засіданні з 25 Червня 1959 р. постановила: «написати до п. Б. Феденка рекомендованого листа, долучивши т. зв. бланк «д'якюзе де ресепсьон» (підтвердження отримання), в якому просити протягом тижня виконати постанову Ради Б-ки з 26 Лютого 1959 р. До листа долучити і текст постанови Ради з тої ж дати».

У відповідь на цей лист п. Феденко попросив вислати йому копію протоколу засідання Ради з 26 Лютого 1959 р., на якому він був сам присутнім. Це бажання п. Б. Феденка було задоволене 9 Липня 1959 р. Копію протоколу того засідання йому було вислано, як також повідомлено, що наступне засідання Ради визначено на 23 Липня 1959 р. На цього листа також відповіді не отримано і на засідання Ради він не з'явився, а лише через свою дружину телефоном помідомив, що «він тяжко хворий». А на порядку денному саме було поставлено його справу. Адже від початку цієї справи вже пройшли кількі місяців, строк цілком достатній для п. Феденка, щоб вияснити що справу.

Рада Бібліотеки ніяк не може погодитися з таким поясненням п. Б. Феденка із власністю Бібліотеки ім. С. Петлюри, установи широко відомої українській спільноті у цілому світі і яка є власністю цієї спільноти.

Тому Рада Бібліотеки постановляє не вважати надалі п. д-ра Богдана Феденка членом Ради Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі з дати 23-го Липня 1959 р.

Про це Рада із сумом примушена подати до відома українських установ, організацій і всього громадянства на сторінках свого інформаційного чергового бюллетеню».

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД БІБЛІОТЕКИ ПОСТУПИЛИ ВІД:

УВАН та Центрального Комітету Вітанування Пам'яти С. Петлюри в США за час від 6 Травня 1959 року по 15 листопада 1959 року — 200 ам. дол.

п. Леоніда Ермолаєва (Бофало, США) — 5 дол. п. Олекси Матуха (Бофало, США) — 5 дол., п. Омеляна Каранця (Дітройт, США) — 1 дол., п. Григорія Донісенка (Нью-Йорк) — 3 дол., п.-отця Сергія Непреля (Нью-Йорк) — 2 дол., Пані Галини Литваківської (Кінкейд, США) — 20 дол., п. Масюкевича (Нью-Йорк) — 1 дол., Українського Золотого Хреста в Америці — 2381 фр. фр., Т-ва Прихильників УНРади в Америці — 12.137 фр. фр., панства Підгірних (Каліфорнія) — 2.340 фр. фр., п. Томи Пархоменка (Франція) — 2.000 фр., Пані д-р Гайворонської (США) — 4.000 фр. В. Н. — 1.429 фр., п. Степана Онишка (Соши, Франція) — 1.000 фр., п. Чернєвського (Франція) — 2.000 фр., п.-отця Петра Білони (США) — 5 дол., п. Петра Василіва (Париж) — 500 фр., п. О. Мельника (Каліфорнія) — 19.420 фр. (збірка), п. Чернявського (Франція) — 1.500 фр., Родини п. Гусак (Париж) — 1.000 фр., Родини п. М. Слійників (Франція) — 1.000 фр., Родини п. Борейко (Париж) 1.000 фр., п. Олекси Грищенка (Франція) — 5.000 фр., п. Івана Нікітіна (Мозель, Франція) — 1.000 фр., Пані Ірини Нітефор (США) — 5 дол., Українського Народного Союзу (США) — 24.275 фр., п. Петра Шмалія (Буенос-Айрес) — 4.180 фр. (збірка), п. Яценка (Абондан, Франція) — 3.500 фр., п. Івана Вонархи-Варнака (Франція) — 5.600 фр. (збірка), п. Павла Вержбицького (Франція) — 1.000 фр., п. Івана Мельника (Комб. Франція) — 200 фр., пані Катерини Хмеленик (Деказвіль. Франція) — 200 фр., п. Руденко Олекса (Киотанж) — 10.000 фр., п. Марущак Кузьма (США) — 5 дол.

Всім жертвовдаєцям Рада Бібліотеки складає спірну подяку.

Бібліотека отримала дар книжками і різними матеріалами від:

п. проф. Павла Шумовського і Панства Горайн (Париж) — 121 кн., 292 журніалів, 66 бюллетенів, 40 різних часописів і різні матеріали; п. проф. Андрія Жука (Віденсь) — часописи «Українські Вісті» СВУ (нім. мовою) за рр. 1915-16-17; «Вістник СВУ» за рр. 1914-15-16-17-18; п. проф. В. Горбачевського (Нью-Йорк) — 2 кн.; Пані Е. Прокопович (Бесанкур, Франція) — 8 кн., 8 фото Мазепинської епохи, 3 журніали, укр. гроші і купони Державної Скарбниці і різні матеріали; п. Каленика Лисюка (Онтаріо) — медалі Мазепи, медалі музею в Онтаріо, фото Мазепи, гравюри, різні матеріали; п. д-ра Дмитра Соловія (США) — 1 кн.; п. інж. Юрія Лисового (Англія) — 3 кн.; п. Петра Бондаря (Клівланд) — 7 кн.; п. Петра Свідера (Англія) — 18 кн., 8 журніалів і 2 мапи; Комітету Оборони пам'яти С. Петлюри (Париж) — 1 кн.; Ліги Визволення України (Торонто) — 2 кн., 2 брошюри, 2 пропагаційні відзнаки; В-ва «Українське Слово» (Париж) — 1 кн.; Української Єдності у Франції (Париж) — 1 кн.; В-ва «Шлях Перемоги» (Мюнхен) — 1 кн.; В-ва «Гомін України» (Торонто) — 1 кн.; В-ва «Вісник» (Нью-

Йорк) — 1 кн.; Інститута для вивчення ССР (Мюнхен) — 9 кн.; КУК (Канада) — 1 кн.; В-ва «Українське Громадське Слово» (США) — 3 кн.; В-ва «Український Голос» (Канада) — 1 кн.; п. М. Ковальського (Париж) — 1 кн., 14 журніалів; п. Ілька Хмелюка (Париж) — 3 кн., різні матеріали; п. Кирила Миколайчука (Париж) — 1 крашанку, 3 кн., 6 журніалів, 6 укр. листівок, часописи «Укр. Слово» Варшава, різні матеріали; Союзу Українців у В. Британії (Лондон) — 1 кн.; В-ва «Українські Вісті» (Новий Ульм) — 1 кн.; п. Петра Штепи (Канада) — 1 кн.; п.-отця Бориса Арайчука (Буенос-Айрес) — 1 кн.; п. Олександра Журавля (Париж) — 8 кн., 3 гравюри і 1 журнал; п. Якова Поліщукова (Париж) — 5 грошевих знаків, 1 журнал; п. Брика (Вінніпег) — 1 кн.; п. М. Гаюка (Німеччина) — 2 кн., 5 журніалів; В-ва «Рада» (Буенос-Айрес) — 1 кн.; п. М. Возного (Торонто) — 1 кн.; п. інж. П. Кандіскалова (Августбург) — 4 кн.; п. Чаплинського-Сасс (Німеччина) — 3 журніали; п. Терешка Маяцького (Париж) — 13 кн., 1 журнал і 56 книжок Якимчука «Світлон і Земба»; п. проф. Янева (Сарсель, Франція) — бюллетень; Грузинки з Абондана (Франція) — 2 кн.; Кредитової Кооперативи «Відродження» (Буенос-Айрес) — 1 кн.; п. Олекси Грищенка (Франція) — 6 кн.; В-ва «Карпатський Голос» (Філadelphія) — 3 кн. і різні матеріали; п. В. Федорчук (Швеція) — 1 кн.; п. А. Курдида (Торонто) — 1 кн.; В-ва «Сучасна Україна» (Мюнхен) — 2 кн.; В-ва «Говорля» (Нью-Йорк) — 32 кн.; п. Досько (Франція) — 272 різних грошових знаків; Невідомого (Париж) — по 2 комплекти часопису «Аксіон Жеорж'єн» і «Ля Насіон Жеорж'єн»; п. Дриля (Голяндія) — 5 журніалів; Союзу Української Молоді (Чікаго) — 3 журніали; п. Лабушняка (Франція) — 54 журніали п. ген. О. Удовиченка (Париж) — 17 кн., 9 журніалів; п. Леоніда Полтави (США) — 1 кн.; п. ред. М. Добрянського (Мюнхен) — 1 кн.; п. Івана Боганця (Франція) — 19 кн., 2 журніали; Укр.-Канадського Легіона, Відділ в Торонто — 39 кн.; п. Синявського (Абондан, Франція) — 5 кіло меду з пасіки ім. С. Петлюри в Абондан; Українського Вільного Університету (Мюнхен) — 1 кн.; п. Ю. Семенка (Мюнхен) — 2 кн., часописи; п. інж. Дмитра Сієкевича (Канада) — 1 кн.; п. Гнати Гаврилка (Париж) — 3 кн.; Українського Воєнно-Історичного Інституту (Торонто) — 1 кн.; п. Бориса Цибульського (Франція) — 2 кн.; п. Сергія Мусієнка (Абондан, Франція) — 18 кн., 35 журніалів і часописи; Польського В-ва «Культура» (Париж) — 6 кн.; Українського Музею в Клівеланді (США) — 17 кн. (обмін); Осередку Укр. Культури й Освіти (Вінніпег) — 46 кн. (обмін); п.-отця прот. Т. Гаврика (Франція) — 85 кн.; Пані Пилипенко (Париж) — різні часописи; Інституту Дослідів Волині (Вінніпег) — 1 кн.; Французького В-ва «Ест е Уест» (Париж) — 1 кн.; п. Афіногена Парно (Париж) — 3 брошюри; Згідно із заповітом покійного Олександра Лагутенка з Абондан наша Бібліотека перебрала його персональну маленьку Бібліотеку: книжки і мемуари — всього 166 назив одоповідно інвентареві. Пані Марії Качура (Париж) — перстень по-дарований їй пок. Довженком; Гол. Управи Фронту С. Петлюри (Лондон) — 6 журніалів, комунікати і різні матеріали. Пані Тетяни Кошиць (Вінніпег) прислава 9 зошитів «Музичних Творів» пок. Ол. Кошиця. Бібліотекою куплено — 10 кн.

Бібліотека отримує наступні часописи і журнали:

«Рада» (Буенос Айрес), «Український Селянин» (Німеччина), «Ми і Світ» (Торонто), «Український Вістник» (Нью-Йорк), «Київ» (Філадельфія), «Християнин» (Лондон), «Вісти» Укр. Допом. К-ту в Бельгії, «Вісти» Укр. Інженерів в Америці, «Посланець Правди» (Честер, США), «Всесвіт» (Новий Ульм), «Бюллетень УВАН у США», «Самостійна Україна»

райна» (Чікаго), «Наш Світ» (Нью-Йорк), «Бібліографічний Бюллетень» (Мюнхен), «Вітчизна» (Київ), «Дніпро» (Київ), «Комуніст» (Київ), «Пропагандист» (Харків), «Жовтень» (Львів), «Est et Ouest» (Paris), «Problems of the Peoples of the USSR»; «The Ukrainian Review» (London), «Scope» (Chicago), «Our Viewpoint» ABN (Toronto), «Kultura» (Paris).

БІБЛІОГРАФІЧНІ ЗАМІТКИ

про видання французькою мовою зв'язані з українською проблемою (починаючи від 1919 року)

Notes présentées par la Démégation de la République Ukrainienne à la Conférence de la Paix à Paris. 1ère Partie. Imprimerie Robinet-Houtain. Paris. Février-Avril 1919. 39 p. (160x230)

200 примірників: ця брошура зроблена на античному папері і нумерована 1-100 і 101-200 на папері similicuve.

Notes présentées par la Délégation de la République Ukrainienne à la Conférence de la Paix à Paris, 2ème Partie. Imprimerie Robinet-Houtain. Paris. Avril-Juillet 1919. 66 p. (160x240).

Chronologie des Principaux Evènements en Ukraine de 1917 à 1919.

Bureau Ukrainien de Presse. Impr. Robinet-Houtain. 1919. 20 p. (135x215).

Michel Lozynsky. Décisions du Conseil Suprême sur la Galicie Orientale (les plus importants documents). Bureau Ukrainien. Impr. Robinet-Houtain. Paris 1919. 77 p. (158x240).

Les Atrocités Polonaises en Galicie Ukrainienne.

Note-télégramme adressée par M. Voldemar Temnytzky et M. Joseph Bouratchynsky à M. Clémenceau. Bureau Ukrainien. Impr. Robinet-Houmain. Paris 1919. 31 p. (169x245).

Henri Grappin. «La terreur Ruthène en Galicie». Impr. de Vaugirard. Paris 1919. 110 p. (160x239).

Henri Grappin. Polonais et Ruthènes. La question de Galicie. Impr. de Vaugirard. Paris 1919. 72 p. (169x239).

Michel Lozynsky. L'Ukraine Occidentale (Galicie). L'invasion Polonaise en Ukraine Occidentale est un crime contre le Droit. Bureau Ukrainien de Presse. Paris 1919. 79 p. (169x238).

Annexes à une déclaration présentée par la Conférence politique Russe à M. le Président de la Conférence de la Paix le 19 Mai 1919. Impr. Librairie Militaire Universelle L. Fournier. Paris 1919.

Annexe I, 7 pages, 4 tableau et une carte: la Galicie et la Bukovine Russes.

Annexe II, 4 pages, 2 tableau et une carte: l'Ougro-Russie.

(Далі буде)

Жертвуйте на Бібліотеку ім. С. Петлюри.

Вона потребує вашої допомоги. Може вона існувати лише завдяки вашим зусиллям та вашим пожертвам.

Гроші належить пересилати по адrese:

Compte Postal Paris C/C 836906
Bibliothèque Ukrainienne Simon Petlura
24, Rue de la Glacière. Paris 13^e

БІБЛІОТЕКА ІМ. СИМОНА ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ

З нагоди Мазепинського Року, Бібліотека організувала в своєму приміщенні (24, rue de la Glacière, Париж 13.) для українського загалу виставку, присвячену Великому Гетьманові.

Виставлено гравюри, книжки, пропагандистні видання й відзнаки, журнали й газети

ти та фотографії.

Виставка відкрита в суботи й неділі: 12., 13., 19., 20., 26. і 27. грудня від год. 15. до 18.

Вступ вільний.

Рада Бібліотеки